

„СВОБОДА“ (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Registered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.

Subscription Rates: Three cents a copy. PERIODICITY: Поодинокое число три цента.

Table with subscription rates and prices for various items like 'One year', 'Six months', and 'Foreign and Jersey City Rates'.

Address: „СВОБОДА“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТАК ПРОХОДИТЬ СЛАВА СВІТА

Від коли Турки повалили своїх монархів-султанів, вони задували світ неоліно владною реформою. Влада бляшю від сї політичної реформи була родина реформа.

Різнобародно і зміни ставили реформи на полях політичній, родимій, церковній, пішли далі докучливі реформи обставин життя.

Нарешті жертвою європейської цивілізації Турчин, колись в Європі найбільше нападників країни, яку через те й називали хорім чоловіком Європи, впали падли турецьких султанів, звани Турками Топкапа, а Старим Сарайом серед „невірних“ (не-Турки).

Са палата була все обірігана з найбільшою дбайливістю. За послідоного турецького султана добитися до неї звичайному турецькому підданому було неможливо.

Султанські палати се місія, в яких рішався колись великі події світа. В одній кімнаті відбувалися султанські наради.

В сей спосіб після Туреччина сїлами європейських народів. Добути турецьких царів за довгі покоління воюючи й царювання перейшли наперекір у руки ледарих царів, які не вмiali ні воювати ні царювати, а з їх слабих і немічних від неробства й розпусти рух поклали в руки нових, здоровіших, активніших султанських верств, в маси народа.

ДІТРОЙТСЬКИЙ СКАНДАЛ З ЦЕРКВАМИ

Від часу, як Америка вступила до світової війни, заведено в Америці звичай, що підчас кождрічної конвенції Американської Федерації Праці протестантських церков в місцях обслу́жування запрошують визначних урядовців сї організації на промови.

Заведення цього звичаю було без сумніву важким переломом у відношенні церков до робітничих юнів, бо давніше церкви ставилися до робітничих юнів зовсім негативно, повтаряючи за підприємцями всі аргументи проти юнів як насильстводав над робітничкою волею, як безпротиний титар на робітничі пачі, та підляючи їх фальшивим релігійним сосом про завпадді праці і так же.

Через сїм літ звичай запрошувати робітничих провідників на церковні публічні іспував в Америці, і церкви могли бачити, що не притискає ні в якій школі церквям, а протиню притиснувши до них багато прихильників сповнені організованого робітництва.

Сьогоднішня конвенція Американської Федерації Праці відбувається в місті Дітройті, в стеїт Мішгген, в одному з найбільших міст Америки, в одному з головних американських промишлових центрів. Та є і різночасно місто „отвертої нації“ Оади Форд має там до 125,000 робітників, які до юнів не належать.

Та, відомо, робітники, організовані й незорганізовані, так на поступок церков не поддаються. Робітники висувають поступок церков не як нейтральності, але як завму ворожені до робітничих організаційних заходів, бо робітникам відомо, що церквя не зборюються представляти протиную сторону виступати в церхвах з агітацією за „отвертою нацією“ проти робітничих організацій.

РАТУЙТЕ ЗЕМЛЮ РІДНУ! ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

Сього літа був я в Галичині найбільше у Львові, але був ще і по селах в Бережанщині й в Равдині. Отуди заєдно чув я один голос старого краю до американських Українців: Ратуйте землю рідну!

Вже чули: клич: Ратуйте рідну школу! І ви знаєте, що се значить? Се значить — ратуйте дошу української дитини.

А клич: Ратуйте землю рідну! — значить: Ратуйте і тіло і душу цілого українського народу. Бо без української землі нема української нації.

В одному селі в Бережанщині кажде до мене український селянин (старший, досвідний і розумний газда): — Пане Лотоцький, коби Ви знали, як легко і тано тепер землю запознати землі! Та нема грошей. Подумайте над тим, а би американські наші братам могли гроши своїм братам в старій краю викупити панські землі. Таж земля-мати до 4 або 5 літ виробити ті гроші і ми їх віддамо з процентом.

Другий газда каже так: — Там в Америці ви навіть в газді не маєте, як тепер тут легіч: чорнобрюки може сісти на землю (себо, посісти землі). Всюди паши продають землі, а як ми не купимо, то придуть мазури і вже буде наша сила зломана. Що ми хлібороби варта без землі?

Се так говорять українські хлібороби, нащадки предків хліборобів. Ніхто так добре не розуміє і не знає цїни і сїди рідної землі як власне вони. Бо се-їж варстат їх життя, їх існування. Се той варстат, який 1,000 літ росили потом і кровю українськї селяни і тим потом і тою кровю вдержали живую і живучою і націю українську і її родну культуру.

Львіа — се середок культурного й економічного життя Західної України, майже чисто селянської. Там життя народу середземється і вїдат палве до провідніших міст, а далі до 5,000 сіл.

Політики тепер не виділо. Такі відносини, що вона й не паить. Аби пізнати як сїд силу кого. Аби пізнати як сїд силу кого, аби пізнати як сїд силу кого, аби пізнати як сїд силу кого, аби пізнати як сїд силу кого.

А се цілком певна річ, що сі гроші будуть зовсім забезпечені і принесуть хосен вїстовавши. Іза маленького зростаня гроші Польща -мусят „вступити першество американському доларювю.“

Тепер не тільки що є в Польщі 150,000,000 американських доларів, але іх право законом признание. Всі банки в Польщі і в Галичині позначають тільки в доларях. Вони інтабулюють позички тільки в доларях, приймають векселі тільки на доларі; обчислюють проценти в доларях. І докладають сплачують в доларях і процент в доларях. Так само одиницями приймають в доларях і виплачують капітал процент в доларях.

Тому позичка забезпечена в гіпотечці доларя в доларях, а також і банк рунить своїм майном, що капітал і процент буде сплачений вїрителями тільки і єдиною в доларях.

Про се нема жадного сумняю і вважаю тому не тільки американські Юмди, позначають тільки в доларях в Польщі і в Галичині через свої банки в Варшаві, але навіть німецькі і голландські банки позначають українські долари такими американськими долари, тільки з тою виконкою, щоб була умова звороту грош в доларях, і щоб позичка була заїнабутована на землі українських селян. Бо се найбільш і найвїснійше застереження. А такжесма добре воно не лише для чужинця, але і для України.

Воєдиномир Лотоцький.

Мибанки) мали гроші, то викупити бачили б усі більші посїлости у Східній Галичині для польських колоністів. Але що вони не мають, то мусять вїждати, а тимчасом ділячи проклади би місцевому населеню (на се польський парціпаційний закон дозволяє), який воно мало хотїти і могло заплатити або в разі розум або в кількістїніх рахунок.

Але як я казав, як тепер в краю нема грошей для кооперативу, то тим більше нема і більших потрібних сум на викупную землі.

І тому у сїй справі старий край ше горячише апелює до американських і канадських Українців а ратунок. Прочитаєте се і скажете: вже знову жербаняні! Дайте та дайте!

Отже ні, се не жербаняні, се не жадний доток, ані жадний доларюк. Жоден український селянин не хоче а дарунку в Америку на купно землі. Хиба може сии, дочка, батько або мати!

Віш ініш українські селяни сподіваються — позички! Як дати се позичку? Се різні способи. Американські України може дати або позичити гроші своїм найбільшим рідним; можуть позичити своїм дальшим кривим, приятелям, знакомим — односельчанам.

Але можуть позичити також і братам-хліборобам з других сіл, і сусїдцїм і дальшим і навіть найдальшим у Східній Галичині. Все те буде ратування рїдної землі для української нації.

Дати позичку на землю можливо на черз українські банки в Галичині, а саме:

- Земельний Банк Потоцьнич, Центробанк (Кравний Союз Реалїзацій), кооперативний парціпаційний Банк Земля і Ініш.

Ходить те же, аби позичені гроші були забезпечені і принесли хосен не тільки для долаників, себто українського селянства в Галичині, але також і для вїрителя, себто для американських і канадських Українців.

А се цілком певна річ, що сі гроші будуть зовсім забезпечені і принесуть хосен вїстовавши. Іза маленького зростаня гроші Польща -мусят „вступити першество американському доларювю.“

Тепер не тільки що є в Польщі 150,000,000 американських доларів, але іх право законом признание. Всі банки в Польщі і в Галичині позначають тільки в доларях. Вони інтабулюють позички тільки в доларях, приймають векселі тільки на доларі; обчислюють проценти в доларях. І докладають сплачують в доларях і процент в доларях.

Тому позичка забезпечена в гіпотечці доларя в доларях, а також і банк рунить своїм майном, що капітал і процент буде сплачений вїрителями тільки і єдиною в доларях.

Про се нема жадного сумняю і вважаю тому не тільки американські Юмди, позначають тільки в доларях в Польщі і в Галичині через свої банки в Варшаві, але навіть німецькі і голландські банки позначають українські долари такими американськими долари, тільки з тою виконкою, щоб була умова звороту грош в доларях, і щоб позичка була заїнабутована на землі українських селян.

Воєдиномир Лотоцький.

„І кажє: Юрку, підї но на торговіщю і купи мене ракїв! Іде Юрку на торговіщю і по дорозі думає собі, як то по німечьш інаївається рак? Во якось не випадає „цїсарський дітин“ говорити до перекучки по українськи. Думає, думає: не міг додуматися, бо не знав німецької мови. Але наш чоловік не в тім бітвині. Пригадав собі Юрку, що рак замїсьнєй: купувати вперед, сунуться назад; а на екскурсії, як фрайтер ходїть, щоб вояки машірували вїзд, то комендирує: рїкверт марш! Спаснує з радостї в долоні і бїжить гордо на торговіщю. Пристулає до перекучки з раками і кажє: Вас костет (шо коштує) рїкверт марш? Перекучка була второпна і догадала, що паг воєн хочє, і відповла, що пара ракїв коштує п'ять центів. Взяв Юрку чотири пари ракїв, залітає двї шустки і понїк панови.

Чи воно так по правді було, я не прїтиснуваю, бо ані я з тім паном капітаном не знавсь; але мени таке люде оповїдали, а я в неї переловив. Як вони брехали, то і я за ними переловірю.

Та зате то, що тепер скажу, не є побрехонька, бо діялося воно недовго і то на наших очах: Приїхав д-р Назарук, за-протестую епископа, на редакторство „Америці“; і ше добре не розглянув, а вже завчас всім силати бою. Сей у нього студент, а той хитрий, а оєн тамтої недолета, а оєн тамтої картограр, а рещта безбачиний. Нївечив Шевченка, Франка, з болотою зїмшав найкращїх наших старокоравих патріотів і свїтачїнїкї не пощадило. Хоч сїм редактор католицької газети, а такого поважного і ученого богослова і редактора церковного місячника „Нива“ д-ра Г. Костельника назвав боєвником.

В „Провїднїї“ рїдїквєя сїм сїрїус на псалбїні, і єе було стиню гордоїти Юго. На асеїдня поновївся як у себе в хатї, а рашї не признавав жадного, навіть епископських свїтанкам, хочби бачї я лїккади. Страшно гордіт і зарозумїла штука. А гордість дуже часто веде чоловіка до упадку. Розказують, що Наполеон І, після свого вїстою на Росїю, казав в році 1812, вичвенчати пам'яткову монету, на котрій з одної сторони була голова Наполеона, а на другій сторони написав: „Небо є твоє, а земля моя“. Кілька таких монет писав губернаторство до Оренбурга. А губернатор казав на тім монетах під головою Наполеона вїбити отїє слово: „псалба є твоє, а нагайка моя“; і писав ті монети Наполеонови в відповідь. І ми знаємо з історїї, то в Росїї так зріали гордому Наполеону спїну; що ледви з жїтїем утїк до Франції.

Тай гордіст д-ра Назарука зїстає так покараєна. Дїстав від „Свободи“ такого прочуханця, що прїйдецься йому довго лїзатися. Нїні вїн вже прїтиснувся і робить „рїкверт марш“.

Та д-ра Назарука нам не жадати, бо як кажє постобїч: „котїтї по заслуї“; але „Провїднїї“ їм так жалї, що бо ї воно робить: „рїкверт марш“? З кїнцем червня місячний звіт виказав 9970 членів, а кїнцем лїпня теж 970 членів, то з кїнцем серпня лїца члєнєв 9968 члєнєв. Отже замїсьнєй поступати наперед, організіція ледє черє „файт“, „рїкверт марш“.

А я думаю, що це не добре для організації, коли члєди зачїнають робити „рїкверт марш“. Краще щоб забралося з пєтї ті, що нароби́ли халєдїв в організації і в народї, а не члєди, бо на члєнов стоїть організіція.

Провїднїє.

Філадельфія. П. А. Полїтїка і господаря епископа перед народним судом. В недїлю, днє 3. жовтня 1926 зїбулося заповїдєне Громадянське вїче в гали Тюв. Амер. Укр. Горюжан в Фїладельфії. На вїче вїрбував звїзак 2,000 осіб, головнє ті парохїян, які належать до Укр. кат. мєтєдї при Френклїн Стрїт.

Прєдсїдатель п. Мих. Коцюк утворив вїче та пояснїв збірнїи причини скликання вїча як рівножє поадає до вїдмажа звїзакї Комїтєту, якому громади, Брацтва і Товариства поручили піти на аадвїєцію до епископа Богачевського. П. Коцюк пояснїв, що епископ делегації не прїняв та попросив п. Волод. Костецького о прочитаннє меморїалу, який мав бути врученї спїсковицї.

П. Волод. Костецький прєчитав меморїя, а збірнїа на вїчу громадяни меморїял прїняли і одобрїли працю Комїтєту. — По тім п. Коцюк прєставнє збірнїи господарю при катєдрї вїд часу прїїзду єп. Богачевського, а всі присутнї були обурєні до крайнїстї вїсїм тим, що воно чува, а про що може неозднї і не знав.

Слєдуючим бесїдником був п. Теодор Гріней, котрий прєставнє вїсїю історїю нашої національнї боротиби а спеціалїно спїнївся на тім часї, коли то царський указ з 1876 року зачлєвил великий рух в Галичині, часи почеларь боротиби за нашє українське національне їмє, яке зачлєталї своєю кровю Українськї Сїчовї Стрїльцї пїдчас свїтової вїїни. П. Гріней згадав за днь 1. лїстопада 1918, коли то поствала на Західно-Українських Землях, — Західна Українська Народна Рєспублїка і за днь 22 сїчня 1919, коли то наступила в Києві злука Західно-Укр. Народнї Рєспублїки з Наддїпрїанськю Україною. По такї боротиби і по такїх жєртвах не має єп. Богачевський права називати себе і нас „Русьчїнїи“, хиба, що хоче прїлодобитися Варшавї.

Дальше п. Гріней пояснїв значїнє конкордату як рівножє прєперїшв історїю целїбату, заявляючи, що целїбат бажать собі тільки Польки, бо хотїть ше в їй тїсї спїнїти українськї Нарїд, думаючи, що через заведеннє целїбату за років 25 літ Українї стратать богатї своєї їнтєлігенції, тому, що українськю селянню і бїдному робїтничку тїєю жако пїдлєтї дїтей до вїснїх шїл.

Вїтак згодоєнє до словї замешалиї тепер в Фїладельфії О. Скорщїний, котрий вїснїв прїсутнїю господарю єп. Богачевського майже в цїлій Америкї і заявив, що як та дїлї буде, то скороти будуть вїснїє процєси в кожїй церковнї громаді.

Чертерїм бесїдником був п. Мих. Дїморгарї. Вїн заявив, що члєни парохїї в Фїладельфії мають право до парохїальних мєтєдї, бо той мєтєдєк був куплєний за гроші парохїян, та що парохїанє мають право вїстартїся о церковнїй чартєр, а вїтак як чартєрвоєна корпорация мають право право черє прїстїсия зарїдковувати мєтєдєк церковнїи і перепїсати його мєтєдєк як власнїстї корпорации. Дальше сказав вїн, що треба було по резолюції вїбрати 6 людуї як аплїкантї до чартєру, та що Комїтєт прєпопїстї за Свєд. Фїладельфії Теод. Грінеє, з Фейнмортї Михайла Коцюка з Найстєвн Володїмїра Костецького, з централї Михайла Дїморгарї. — Прїсутнїа на вїчу поставили ше з Норт Фїладельфії Івана Жїгнїна, а вїтак збірнїа на вїчу одногоосно на тїх аплїкантїх згодились.

Пїдчас збірнїи жєртнє кращї чартєру, яку то збірнїа прїнесла \$229.04, п. Ілля Члєвч.

Провїднїє.

да посягну збираним, яку платню священники беруть за гроби і похорони, а і Іван Муха, заявив також, що бувши парох о. Процько говорив, що вінтар за Філадельфії куплено за гроші десятицятів та що Філадельфійські парохине не мають до него права.

По проголошенню жертв відшкодування, "Ми гайдамаки". Це не вмерла, а всі браї розійшлися за відволеваним дома.

Резолюції, котрі прочитав по своїй бесіді П. Тощ Грещак, а котрі приняті зістали одногласно і з одушевленням, суть такі:

Резолюції
ухвалені на парохальнім вічу в Філадельфії, Па., котре відбулося дня 3. жовтня 1926, в 849 Тон Укр. Америк. Горожан, в Гартор Френклі укр. Зібрані на парохальнім вічу і прихильники Української Гр. Кат. Катедрі в Філадельфії, в числі около 2,000 — ухвалили як слідую:

1. Ми як нарід український, протестуємо проти того, щоб єпископ Богачевський звав нас "Рутенцями" та щоб нас репрезентував перед Американами як "Рутенців".

2. Богачевський, щоб єпископ Богачевський прилучившись своим О. О. Совітникам скликавши церковний Конгрес — який ми би вирішили справи тежешми би подемки, календаря, а до скликаю зяйде потреба, справи національні, котрі є злучені з церквою.

3. Богачевський, щоб єпископ Богачевський відіслав заказ даний українським священикам — що до відправ на паки за Івана Франка, а дав особливу волю народова, бо сей заказ і так не багато помагав а тільки роблять через него заворушення по громадах.

4. Богачевський зачерговує церкву (катедру) в Філадельфії як "Українська Гр. Кат. Церква Непор. Зач. Пр. Дни Марії" — після котрого то чергую маємком церковним зяйде зарядкуювати парохіями вільно тростити, між котрими миг би були одні тростити єпископ збо священник.

5. Богачевський вибраний-сека на віншівнім вічу в алякандіа американських герожан і

членів катедр в Філадельфії, котрі спільно з Комітетом настановленим громадамі по дільничам, та браїтвими і товариствами, малиб вистарити о. чартер для церкви в Філадельфії.

6. Домагаємося зменшення оплат за гроби на українських цвинтарях, куплеюм пок. єпископом Ортинським, бо та земля уже зар заплачена нашими парохіями.

7. Домагаємося, щоб єпископ Богачевський продав не потрібні дома, куплені за гроші, брани в депозит та видав парохіям депозити і тим способом звільнив церкву від доугу.

8. Домагаємося, щоб єпископ Богачевський настановив при катедрі в Філадельфії таких священників, котрі би знали справи американські і числилися з народом та не говорили в церкві дурниць, як це донедавна практикувалися.

9. Домагаємося, щоб єпископ Богачевський застановив латинські свята в Сиротинці, бо Українці з ріжких парохій не хотять мати дорослих латинників, тільки свідомих Українців.

Наконець заявляємо, що коли того всего єпископ Богачевський не виконає найдалше до місяця, теперішній Комітет має вислати сейчас делегацию до Агостольського Дієгата в Вашингтоні і взагалі поробити те, що потрібне для поладання справи в користь народа.

М. Дармограй, В. Костецький, секретарі віча.

ДІТРОЙТ, МІШ.
Концерт в честь Івана Франка.
Заходом української парохіальної школи в Дітройт, Міш. на чолі якої стоїть відомий г-н В. Шанайда, відбувся тут 19. вересня торжественний концерт в честь каманера України Івана Франка.

Вступне слово і реферат, вголосив відомий патріот о. Йосиф Пелехович. Реферат був дуже содливо оброблений і виголошений із таким чуттвом, що люди лапали кожже його слово; на галі було тихо хоч мак сій. Думаю, що небагато в наст. таких священників, котрі би так докладно перестудіювали твори Франка.

Діточий хор дуже гарно співав багато українських пісень і вивязався знаменито. П. Шанайда заслуго на признание за те, що так умло заведе програму концерту. Варто, щоб наші люди посилами дітей до той української школи, де він учитель, бо діти наберуться в такій школі доброго українського духа.

Крім вокальних точок були також і музичні продукції. Молодий Лев Заблоский і панна Александра Польова бездоганно відіграли дует, а Д. Янусевич, Андрий Самалита та Михайло Павчин грали трио. Ще відігравла кілька сольних точок відома тут молодка укр. співачка Маруся Білан. Від коли панна Маруся Андріяна видала до Шикаго, панна Білан займає місце укр. примадонни в Дітройт. Розуміється, що їй

це треба багато вчитися контролювати голос, але вона ще молода — має час.

Особливу увагу звернув на гостий вибір деклямацій. Деклямації виголошені маленькими діточками зробили на чистельну аудиторію велике вражіння.

Всіх точок тільки одна заслуго на догану, імено, добре було, як би матері або не брали із собою дітей, або щоб вміли втримати їх біля себе в часі концерту, бо діти псуєть поважний настрій й самого свята й дегрують публіку.

Вірю, що на слідуючий раз цього вже не буде.

М. С.

М. Скібнянський.
ПАДОЛИСТ.

Гуляв вітер лісом темним, Листям жовтвим щелестить, Гнеться ліс та кивить тихо: Осінь, осінь вже летить.

В осінь, улю народився Славний Перший Падолист, У ступінь славній Львові Стяг замай, сніс заблєс.

Не забуюсь, хоч минулось і Не забуємо я ні вік; Не устоїть на землі тій Брудний львівський черевик.

Не жарявби, не почорнів Січовий стрілецький хрїс, Гер погас воно, не меркне Славний Перший Падолист.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Василь Калина, Анисюна, Коши. — Ми "Калина", уміщене в редакційній переписці з дня 4. жовтня до Вас не відноситься. Допускав, про якого була мова, походить з цілком іншої місцевости, а до того, "Калина", це прибране імя.

СПРАВЛЕННЕ ПОХИБКИ.

В "Свободі" з 4. жовтня в дописі г-р Рубачи з Гентраму, Миш, через похибку поміщено імя о. Сембратовича. Се імя було поміщено в особнім уступі про свячення Сичового герода, котрий при ломанню сторони пропущено.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Кожі хоче спрвадити до Канади свою родину чи знакоми з Галичини або України, то ми Вам спрвадим їх без найменьшого клопоту для Вас. Спрвадимими імїгрантами через нашу фірму заплюємося і тут на місці. Звертаючися в тих справах до нас, Ви шадите гроші і час. Пишіть по Інформаційно-Англо-Українській Агенції, 243 CRAIG STREET, WEST MONTREAL, QUE. CANADA.

AEOLIAN HALL 34 W. 42nd ST. ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ — АЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ і його УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ХОРУ. Тикети від \$1.10 до \$2.75 набути при касі.

ALBЕЗПЕЧНИШЕ АРТАНШЕ АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИННИ ПЕРЕСЕКА
СТАНДАРД БАНК
ЗНАНИЙ від многих літ Банковий Дім дорукає долари почую або телеграфічно до всіх земель України, за дуже низьку оплату.

ЩАДНИЦЯ
Уряду Заучених Держав, Стейті і Міста Нью Йорку
ЩАДНИЧІ ВКЛАДКИ і ПЛАТИТЬ 4%.
Користайте з чесною і скорою услугою. Банк отворений до 8-мої години вечером.

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4th ST. NEW YORK
BRANCH: FIRST AVE., COR. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

БАНКІТИР УМЕР
комедія з сьаського життя на три літ.
виступає в січній 14. оцб. — (Іна 35 центів.
Замислення сьлати до кінтаря "Свобода",
"СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОЗІР! ЛІНДЕН, Н. Д. Ж. ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКР. НАР. ДОМУ
при співучасті заучених Товариств в Ліден, Н. Дж.
— відбулася —

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ
В НЕДІЛЮ, 10. ЖОВТНЯ 1926
В МАДЯРСЬКОМ НАРОДНІМ ДОМУ,
ПРИ MARIE AULY, POMENNY BLANCKI I ELM STS, LINDEN, N. J.
Початок о год. 1-їи поед.
Вступ вільний.
Прочитати будуть позасіснені бесіди:
Розумий! Прайдіть всі, бо спрва дуже важна! Нам треба спрвадіти реальну роботу для себе і своїх дітей. Тож до діла всі, а кого еще треба шукати українське серце. 24-35 Jersey City, N. J. Комітет.

ПОЗІР! ВРОНХ, Н. Y. ПОЗІР!
ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДИ В БРОНКС.
НАУКА В УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІЙ ДІТОЧІЙ ШКОЛІ В БРОНКС
— відбулася —

В понеділок, середі і п'ятниці від год. 4. до 6. поладуюм біля 1130 SOUTHERN BOULEVARD близько 167-мої уації.
Додає безпечний і вигадний для дітей з усіх сторін. Проводить в освітених дитячих до школи.
При школі з організована молодечая оркестра. Кожі Ваші діти грають, або мають слогу гроші на валя інструментах, так записати їх до школи. 232-36

ПОЗІР! НЬО ЙОРК і ОКОЛИЦІ!
ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА "ЖИНОЧА ГРОМАДА"
Укр. Театр ім. Карпенка-Карого
— відігрався —

В НЕДІЛЮ, 10. ЖОВТНЯ 1926
В ГАЛІ У. Н. ДОМУ
217-219 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.
зміненню драму на IV літ.
М. Кромпінського.

ДОКИ СОНЦЕ ЗІДЕ,
РОСА ОЧІ ВІСТЬ
Режисер В. Келрвський.
Початок о 8-їи годіні веч.
ПО ПРЕДСТАВЛЕННО
БАЛЬ
Громада.

ПОЗІР! НЬО ЙОРК, Н. Y. ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ТОВАРИСТВА "ЗВЕНИГОРОД"
— урдукується —

ОСІННІЙ БАЛЬ
В НЕДІЛЮ, 10. ЖОВТНЯ 1926
В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ
MANHATTAN LUCEUM
66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.
Поч. о год. 4-їи поладуюм до 12-їи вночі.
Загальний вступ 50 центів.
Приходить всі і спільно забавимось при звуках першорядної музики. Власний буфет.
Приходить громадо, а певно не пожалуйте. 254-81
Комітет.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Y. УВАГА!
УКРАЇНСЬКОЕ ТОВАРИСТВО "ТЕРЕБОВЕЛЬСЬКА РОМЧА"
— устроє —
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 9. ЖОВТНЯ 1926 P.
В УКР. НАР. ДОМІ
217-219 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.
Початок о год. 7:30 веч.
Не тратьте нагоди, прийдіть і забавтесь, весело з Вашими знакомими. Буде пригравати першорядна музика. Прийдіть, а не пожалуйте!
За добу забаву рудити 254-35
Комітет.

"МАРІВНА"
ПОВІСТЬ
ОЛГА КОШІЦЬКА
Іна 32.
Можно вкати в Нью-Йорк "Свобода"
"СВОБОДА"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ОЛЕКСІЯ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізново.)

Чи винна була Олена Дмитрієва, що серед прихильної бесіди Андріянина, серед горнолітньої пелюстки образам, не могли показувати їй в думці, летючи на коні з північ, в гору степом, а в наперек нбого вітаючи литовські полки?

Чи винна була Олена Дмитрієва, що образ сего витязя переслідував її всюди, і дома, і в церкві, і в день і вночі, і вговорював її: "Олено! Ти не дождеша слова, ти не дождеша мого повороту, ти শুкала менет".

Тисяч п'ятьсот-шістьдесят-п'ятого року, липня 24, в день Івана Купала, в Московськім царстві розхиталися від самогору ланки і авоювали без устатку всі. Всі церкви були біткою на бітці. По богослужінню народ висипав на уації. Молоді й старі, білі й богаті, несди до дому зсаєні, губачі, квіти, берізки, узрані стужками. Все бланжало, гудало й веселилося. Але під пологом уації стали пускати. Мало-помалу парід зачас розходився, і небагато в Москві не подивився ні одної людини. Водворився мертва тишина.

Всі припочивали; тільки на Балчуці, в невадно остовленній корчмі чуют було крики, лайки і півні. Там гостилися рятники, майже всі молоді й сяточні полюбрани. Вони розгості-

— А на що тобі знати, де отсей собака буває?

— У мого борнина, князя Серебряного, є писмо до Морозова від авоюди князя Провського з боюшача.

— Давай сона писмо!

— Що ти, що ти, біс би тебе... що ти? Оудря! Й дати тобі князеве писмо?

— Давай писмо, старий гріш, давай оца! Подивимось, чи не задумав часом сей Морозов зрадити, чи не хоче він звісти зрадчи гусару!

— Ах ти, злодій! — скрикнув Міхеїч, забавуючи острокоріжність, з якою часом було гворити, — та хижай мій пан знається з зрадниками!

— А, то ти це будеш лаятись? Нуже локо з коня, хлопці, буйкі йому!

Тут сам Серебряний підїхав до опричників.

— Геть, — крикнув він, та так грізно, що вони мимохіть пристали.

— Коли хто з вас — продовжав князь — одним пальцем доторкнеться сего чоловіка, то я йому голову обітну, а другі будуть відповідати перед гусарем!

Опричники змишались; але нові товариші настїгли з сусідніх улаць і обступили князя. Зухвалі слова поспішали з товари: многі виийшли шаблї, і бубони дїсталося Микитї Романовичу, колїб в тїй хвилї не роздався в свідствї голоб, співаючий псалом, то не задержав опричників немовим чаром. Всї оглянувшись в той бік, відки роздавався голос. Улацько живох чоловік ліг за сорочку, в одній пологатій сорочці. На груди його звенїли жєлізні хрести і пу-

та, а в руках держав дерев'яний чотки. На білїм лиці його малювався незвичайна дробота, на устах, покритих рїдєнким заростом, грав усміх, але очі його дивились мутно й бєспально.

Зуварились Серебряного, він перестав співати, приступив швидко до нього й поглянув прямо в очі.

— Ти, ти? — сказав він, немов дивуючись, — пощо ти тут між ними?

— І не дожидаючи відповїди, він став співати: "Бажеж мужже, не їдет на совїт нечестивих!"

Опричники відступили немов з пошаною, але він не звертаючи на них уваги, знов почав дивитись Серебряному в очі.

— Микитко, Микитко! — сказав він, хитаючи головою, — куди ти хїтай?

Серебряний ніколи не бачив свого чоловіка й адивувався, що він називав його по імені.

— Хїба ти знаєш мене? — спитав він.

— Дурноватий заміслив.

— Ти мені брат! — відповів він: — і сейчас-півна тебе. Ти такий же дурень, як і я. А розуму в тебе не більше, як у мєну, а то би ти здох не приїхав. І все твоє серце блачу. У тебе там чисто, чєсто, сама гола правда; ми з тобою або дурні! А отє, — продовжав він, вказуючи на забуреного топу, — отєи нам не рїдїть!

від тебе, а дай радше Микитці, чого він просить!

— Божий чоловіче, — сказав Серебряний, — я питаюсь, де сидить боярин Морозов?

— Дружничко! Сей наш! Сей праведник! Лишень голова в него непокинула, у яка непокинула! А скоро поклонїться, та вже й не підїмється!

— Де він сидить? — повторив ласкаво Серебряний.

— Не скажу! — відповів дурноватий, немов розсердившись, — не скажу, нехай твої скажуть. Не хочу посылати тебе на недобро діло!

І він відідавшись скоро, заспівав знов сїй перерваний псалом.

Не реалізуючи його слів і не втрачати часу на догадки, Серебряний знов звернувся до опричників.

— Шож, — спитав він, — чи скажете ви вже раз, як наїтї діло Морозова?

— Ідє вже наперед себе, — відповів грубо один з них. — Там, скоро звернеш на лїво, там робїй і буде гїздо старого воєводина.

В міру того, як князь відіда-

вся, опричники, примсирєні знов почали зухвалитись.

— Геї! — закричав один: — поклонїся там від нас Морозову та скажи, щоби лобозавис на шибєнцї; занадто розбодягатї!

— Та й на себе приладь постороню! — крикнув на догїн дурнокий.

Але князь не звернув уваги на їх обиди.

— Що хотїв менї сказати сей дурноватий? — думав він, потупивши голову — Чому він не показав менї дому Морозова, та ще доданий, що не хоче посылати мене на недобро діло?

Не реалізуючи його слів і не втрачати часу на догадки, Серебряний знов звернувся до опричників.

— Шож, — спитав він, — чи скажете ви вже раз, як наїтї діло Морозова?

— Ідє вже наперед себе, — відповів грубо один з них. — Там, скоро звернеш на лїво, там робїй і буде гїздо старого воєводина.

(Дальше буде)

ДОЛЯРИ
ПОСИЛАМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО.
ШІККАРТИ до 1 з краєм знявний ціні.
СПРВАДИМО КРЕДИТ і знаємо до АМЕРИКИ І КАНАДИ КОНТРАКТИ, повноважств та інші нотаріальні документи. Прозьмо ДОМІ, ФАРНИ, ЛОТИ та роюродні бізнеси. Головнє особство або лїстоноу в всіх справах до нашого БІРОРА по совїей порадї та ретельну услугоу. 223-
S. KOWBANUK
277 E. 10th STREET, near Ave. A, NEW YORK, N. Y.

